

Česká národní hudba 19. a 20. století

MAURICIO VALENČÁK 7.C

Romantizmus - česká národní škola

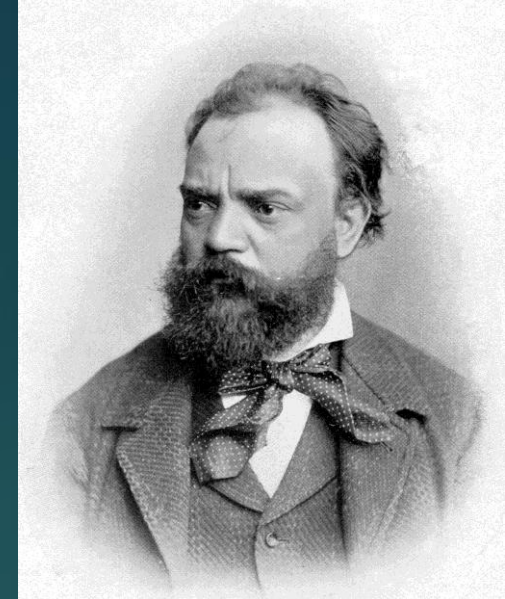
- ▶ Základ postavili autori ako Bedřich Smetana a Antonín Dvořák
- ▶ Romantizmus je hudobný sloh, ktorého korene siahajú do 18. storočia, typický je však hlavne pre 19. storočie
- ▶ Hudba sa sťahuje do koncertných siení a divadiel
- ▶ Častejšie sa začína používať klavír ako čembalo
- ▶ Čím sa rozširuje orchester tak po stránke nástrojov, ako aj hudobníkov

Detstvo
a
štúdium

Antonín Leopold Dvořák

08.09.1841 – 01.05.1904

- ▶ Považuje sa za najznámejšieho a najhranejšieho českého skladateľa klasickej hudby
- ▶ Narodil sa v obci Nelahozeves rodičom Františkovi a Anne
- ▶ Bol najstarší z pomedzi deviatich súrodencov
- ▶ Otec bol mäsiar a krčmár a od Antonína sa očakávalo v budúcnosti to isté
- ▶ A keďže sa u malého Antonína objavil talent o niečo väčší ako doposiaľ u ostatných, zverili ho miestnemu učiteľovi na zdokonalenie sa.
- ▶ Mladý Antonín sa v roku 1853 dostáva pod patronát Zlonického učiteľa, hudobníka a skladateľa Antonína Liehmannu.
- ▶ V roku 1857 odchádza do Prahy študovať hudbu a kompozíciu na tamojšej cirkevnej škole
- ▶ Popri cirkevnej škole študoval Dvořák aj na bežnej škole, ktorú dokončil v roku 1858 a cirkevnú o rok na to.

Antonín Leopold Dvořák

08.09.1841 – 01.05.1904

- ▶ Po škole sa mu podarilo získať miesto na „Prozatímním divadle ako violista v orchestri
- ▶ Vo voľnom čase intenzívne študuje hudbu a začína komponovať
- ▶ Privyrába si ako doučovateľ hry na klavír v rodine Čermákovcov
- ▶ Zblíži sa vďaka tomu s ich najstaršou dcérou Josefínou, avšak tá sa neskôr vydáva za grófa Václava Roberta z Kouníc. Z tohto vzplanutia vzniká cyklus dvanástich komorných skladieb nazvaných Cypřiše.
- ▶ Aj naďalej však doučuje v rodine Čermákovovej, no zahladí sa tento krát do Josefíninej mladšej sestry, Anny.
- ▶ Svadba sa konala dňa 17.11.1873 a už 4. apríla nasledujúceho roku sa im narodil syn Otakar. Dcéra Josefína prišla na svet o zhruba rok neskôr a dcéra Růženka v septembri v roku 1876.
- ▶ Dvořákové diela začínali byť čím ďalej tým viac známe. Neprestáva komponovať a tvoriť. Vznikajú Moravské dvojzpěvy – cyklus piesní vydaných v rokoch 1875-1877 a opera Vanda.

Tragédie
v rodině

Antonín Leopold Dvořák

08.09.1841 – 01.05.1904

- ▶ Behom troch rokov prišli o všetky svoje deti, pravdepodobnou príčinou bola choroba
- ▶ Na základe toho vznikajú diela **Stabat mater** a **Oratorium stabat mater**
- ▶ V roku 1878 prichádza ďalšie Dvořákové obdobie, kedy znikajú diela ako **Slovanské tance, Česká suita** a **Cikánske melodie**

- ▶ V roku 1878 prichádza na svet dcérka Otília
- ▶ Počas nasledujúcich desať rokov sa Dvořákovcom narodilo ešte päť detí

Antonín Leopold Dvořák

08.09.1841 – 01.05.1904

- ▶ Dostáva pozvanie do Anglicka, kde prejavili záujem o jeho tvorbu
- ▶ Dvořákovce diela sa stávajú známe aj v ostatných metropolách Európy
- ▶ V roku 1888 sa stretáva v Prahe s Pjotrom Iljičom Čajkovskijm s ktorým absolvuje turné po Rusku
- ▶ V roku 1892 však prichádza vrchol jeho kariéry, získava post riaditeľa konzervatória v New Yorku.
- ▶ V Amerike zotrúva do roku 1895.
- ▶ Po návrate do Európy skomponuje symfonické básne **Vodník, Polednice, Holoubek, a Zlatý kolovrat na motívy diela Jaromíra Erbena, Kytice**. Neskôr k nim pridáva **opery Rusalka a Amida**.

Tvorba

Antonín Leopold Dvořák

08.09.1841 – 01.05.1904

- ▶ opery: Čert a Káča, Rusalka, Jakobín, Armida
- ▶ 9 symfónií: najznámejšia 9. symfónia e mol „ nového sveta “ symfonické básne
- ▶ orchestrálne skladby: Slovanské tance
- ▶ vokálne a vokálno inštrumentálne skladby: kantáta Hymnus, Moravské dvojzpěvy, Requiem, Stabat Mater, Biblické písně, Te Deum
- ▶ komorné diela: sláčikové kvarteto F dur, husľový, violončelový, klavírny koncert

Kvíz:

1. Základ Českej národnej hudby postavili hlavne:

- A. Leoš Janáček a Milan Havsá
- B. Karel Hašter a Antonín Javůrek
- C. Bedřich Smetana a Antonín Dvořák

2. Kdo sa považuje za najznámejšieho a najhranejšieho českého skladateľa ?

- A. Antonín J.
- B. Antonín D.
- C. Bedřich S.

3. Koľko symfónií napísal Antonín Dvořák?

- A. 13
- B. 2
- C. 9

4. V ktorom roku sa stretáva v Prahe s Pjotrom Iljičom Čajkovskijm ?

- A. 1969
- B. 1117
- C. 1888

5. Aké nástroje sa používali v 19. storočí?

- A. Bubon a flauta
- B. Klavír a čembalo
- C. Gitara a piano

6. Aké povolania mal Antonínov otec?

- A. Hudobník
- B. mäsiar a krčmár
- C. Roľník

Správne odpovede:

1. Základ Českej národnej hudby postavili hlavne:

- A. Leoš Janáček a Milan Havsá
- B. Karel Hašter a Antonín Javůrek
- C. **Bedřich Smetana a Antonín Dvořák**

2. Kdo sa považuje za najznámejšieho a najhranejšieho českého skladateľa ?

- A. Antonín J.
- B. **Antonín D.**
- C. Bedřich S.

3. Koľko symfónií napísal Antonín Dvořák

- A. 13
- B. 2
- C. **9**

4. V ktorom roku sa stretáva v Prahe s Pjotrom Iljičom Čajkovskijm ?

- A. 1969
- B. 1117
- C. **1888**

5. Aké nástroje sa používali v 19. storočí?

- A. Bubon a flauta
- B. **Klavír a čembalo**
- C. Gitara a piano

6. Aké povolania mal Antonínov otec?

- A. Hudobník
- B. **mäsiar a krčmár**
- C. Roľník

Zdroje:

- ▶ https://cloud-5.edupage.org/cloud/Ceska_hudba_19._storocia_%28Smetana_Dvorak%29.pdf?z%3Aqf2b0l5nnFXl9moOnafsButnkccrbXtAPinGueOtqlj8zLqXhltZGtlw9LJWz1O5
- ▶ <http://biografia.sk/antonin-dvorak/>

Ďakujem Vám za pozornosť